

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 23. Recepisti bona. Ex iustitia procedit Abrahæ sententia, quæ declarat, cur hic peccatores ferientur: iusti verò crucientur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

§. 23. Recepisti bona. Ex iniustitia procedit Abrahæ sententia, qua declarat, cur hic peccatores feriantur: iniusti vero cruciantur.

Abrahæ responsum audiamus: *Fili, recordare: quia recepisti bona in vita tua, & Lazarus similiter mala: nunc autem hic consplatur, tu vero cruciaris.* Cum me patrem inelamaueris, te filium appello, licet mihi tam parum conueniat vocari patrem tuam quam tibi, filium meum. Recordare, duos non esse paradisos, nec duas parati glorias: quodque qui, vitam in hac vita consequitur alteram post hanc vitam non speret obtinendam. Sententia Abrahæ, inquit D.

BERN.

In serm.

Ecce nos

reliquimus

Ep. c. 34. quia

est ad Lu-

lianum

circa finem.

To. 1.

In c. 24.

Isai.

Qua pau-

ca expressa,

totius summa negotij est;

Hoc sum-

matim continet:

duos non esse paradisos:

Difficile,

imo impossibile est

(testatur D. Hieronym.)

ut & præsentibus quis

& futuris fruatur bono, ut

& hic ventrem

& illi mentem repleat, ut de deli-

cijs transeat ad delicias,

ut in utroque eprimus sit,

ut in caelo & in terra appareat gloriosus. Quod-

libet huius sententiæ verbum diuini ut sagitta

præacuta, viscera transfodit. Hoc in illis expen-

dit D. Hieronym. quod illi voluerit ad memo-

riam reuocare præteritas delicias, volupta-

tes opes, perditiones temporis, gloriam, luxum,

quibus in mundo fruebatur, quæ hoc verbo de-

scribit: *Bona, quia præ ceteris miseros illos tor-*

quebit acerbius, rerum omnium abundantie

memoria, quibus hic lætabantur: quomodo hac

omnia euauerint, in fumos abierint, quorum

nec quidem est vestigium inuenire; quibus tam-

en facultas erat caelum assequendi: Præteri-

tarum deliciarum recordatio, materia erit crucia-

tionum. Nulla grauior infelicitas (inquit D. Hiero-

nyum.) quam fuisse felicem; unde & Iob illud

quoque calamitatis oppressus ferebat acerb-

ius: Ego ille quondam opulentus repente contritus

sum, conuenitur. Idem quoque inuenio apud

sapientem, easdem audio querelas dampnato-

rum: Quid nobis profuit superbia? Aut diuitiarum

inactantia, quid contulit nobis? Transferent omnia

tanquam umbra.

D. CHR.

Con. 3. de

Lazaro,

Ep. Ho. 57.

ad pop.

Tom. 2.

Ho. 40. in

Eplaz.

Quæ pau-

ca expressa,

totius summa negotij est;

Hoc sum-

matim continet:

duos non esse paradisos:

Difficile,

imo impossibile est

(testatur D. Hieronym.)

ut & præsentibus quis

& futuris fruatur bono, ut

& hic ventrem

& illi mentem repleat, ut de deli-

cijs transeat ad delicias,

ut in utroque eprimus sit,

ut in caelo & in terra appareat gloriosus. Quod-

libet huius sententiæ verbum diuini ut sagitta

præacuta, viscera transfodit. Hoc in illis expen-

dit D. Hieronym. quod illi voluerit ad memo-

riam reuocare præteritas delicias, volupta-

tes opes, perditiones temporis, gloriam, luxum,

quibus in mundo fruebatur, quæ hoc verbo de-

scribit: *Bona, quia præ ceteris miseros illos tor-*

quebit acerbius, rerum omnium abundantie

memoria, quibus hic lætabantur: quomodo hac

omnia euauerint, in fumos abierint, quorum

nec quidem est vestigium inuenire; quibus tam-

en facultas erat caelum assequendi: Præteri-

tarum deliciarum recordatio, materia erit crucia-

tionum. Nulla grauior infelicitas (inquit D. Hiero-

nyum.) quam fuisse felicem; unde & Iob illud

quoque calamitatis oppressus ferebat acerb-

ius: Ego ille quondam opulentus repente contritus

sum, conuenitur. Idem quoque inuenio apud

sapientem, easdem audio querelas dampnato-

rum: Quid nobis profuit superbia? Aut diuitiarum

inactantia, quid contulit nobis? Transferent omnia

tanquam umbra.

D. CHR.

Con. 3. de

Lazaro,

Ep. Ho. 57.

ad pop.

Tom. 2.

Ho. 40. in

Eplaz.

Quæ pau-

ca expressa,

totius summa negotij est;

Hoc sum-

matim continet:

duos non esse paradisos:

Difficile,

imo impossibile est

(testatur D. Hieronym.)

ut & præsentibus quis

& futuris fruatur bono, ut

& hic ventrem

& illi mentem repleat, ut de deli-

cijs transeat ad delicias,

ut in utroque eprimus sit,

ut in caelo & in terra appareat gloriosus. Quod-

libet huius sententiæ verbum diuini ut sagitta

præacuta, viscera transfodit. Hoc in illis expen-

dit D. Hieronym. quod illi voluerit ad memo-

riam reuocare præteritas delicias, volupta-

tes opes, perditiones temporis, gloriam, luxum,

quibus in mundo fruebatur, quæ hoc verbo de-

scribit: *Bona, quia præ ceteris miseros illos tor-*

quebit acerbius, rerum omnium abundantie

memoria, quibus hic lætabantur: quomodo hac

omnia euauerint, in fumos abierint, quorum

nec quidem est vestigium inuenire; quibus tam-

en facultas erat caelum assequendi: Præteri-

tarum deliciarum recordatio, materia erit crucia-

tionum. Nulla grauior infelicitas (inquit D. Hiero-

nyum.) quam fuisse felicem; unde & Iob illud

quoque calamitatis oppressus ferebat acerb-

ius: Ego ille quondam opulentus repente contritus

sum, conuenitur. Idem quoque inuenio apud

sapientem, easdem audio querelas dampnato-

rum: Quid nobis profuit superbia? Aut diuitiarum

inactantia, quid contulit nobis? Transferent omnia

tanquam umbra.

D. CHR.

Con. 3. de

Lazaro,

Ep. Ho. 57.

ad pop.

Tom. 2.

Ho. 40. in

Eplaz.

Quæ pau-

ca expressa,

totius summa negotij est;

Hoc sum-

matim continet:

duos non esse paradisos:

Difficile,

imo impossibile est

(testatur D. Hieronym.)

ut & præsentibus quis

& futuris fruatur bono, ut

& hic ventrem

& illi mentem repleat, ut de deli-

cijs transeat ad delicias,

ut in utroque eprimus sit,

ut in caelo & in terra appareat gloriosus. Quod-

libet huius sententiæ verbum diuini ut sagitta

præacuta, viscera transfodit. Hoc in illis expen-

dit D. Hieronym. quod illi voluerit ad memo-

riam reuocare præteritas delicias, volupta-

tes opes, perditiones temporis, gloriam, luxum,

quibus in mundo fruebatur, quæ hoc verbo de-

scribit: *Bona, quia præ ceteris miseros illos tor-*

quebit acerbius, rerum omnium abundantie

memoria, quibus hic lætabantur: quomodo hac

omnia euauerint, in fumos abierint, quorum

nec quidem est vestigium inuenire; quibus tam-

en facultas erat caelum assequendi: Præteri-

tarum deliciarum recordatio, materia erit crucia-

tionum. Nulla grauior infelicitas (inquit D. Hiero-

nyum.) quam fuisse felicem; unde & Iob illud

quoque calamitatis oppressus ferebat acerb-

ius: Ego ille quondam opulentus repente contritus

sum, conuenitur. Idem quoque inuenio apud

sapientem, easdem audio querelas dampnato-

rum: Quid nobis profuit superbia? Aut diuitiarum

inactantia, quid contulit nobis? Transferent omnia

tanquam umbra.

D. CHR.

Con. 3. de

Lazaro,

Ep. Ho. 57.

ad pop.

Tom. 2.

Ho. 40. in

Eplaz.

Quæ pau-

ca expressa,

totius summa negotij est;

Hoc sum-

matim continet:

duos non esse paradisos:

Difficile,

imo impossibile est

(testatur D. Hieronym.)

ut & præsentibus quis

& futuris fruatur bono, ut

& hic ventrem

& illi mentem repleat, ut de deli-

cijs transeat ad delicias,

ut in utroque eprimus sit,

ut in caelo & in terra appareat gloriosus. Quod-

libet huius sententiæ verbum diuini ut sagitta

præacuta, viscera transfodit. Hoc in illis expen-

dit D. Hieronym. quod illi voluerit ad memo-

riam reuocare præteritas delicias, volupta-

tes opes, perditiones temporis, gloriam, luxum,

quibus in mundo fruebatur, quæ hoc verbo de-

scribit: *Bona, quia præ ceteris miseros illos tor-*

quebit acerbius, rerum omnium abundantie

memoria, quibus hic lætabantur: quomodo hac

omnia euauerint, in fumos abierint, quorum

nec quidem est vestigium inuenire; quibus tam-

en facultas erat caelum assequendi: Præteri-

tarum deliciarum recordatio, materia erit crucia-

tionum. Nulla grauior infelicitas (inquit D. Hiero-

nyum.) quam fuisse felicem; unde & Iob illud

quoque calamitatis oppressus ferebat acerb-

ius: Ego ille quondam opulentus repente contritus

sum, conuenitur. Idem quoque inuenio apud

sapientem, easdem audio querelas dampnato-

rum: Quid nobis profuit superbia? Aut diuitiarum

inactantia, quid contulit nobis? Transferent omnia

tanquam umbra.

D. CHR.

Con. 3. de

Lazaro,

Ep. Ho. 57.

ad pop.

Tom. 2.

Ho. 40. in

Eplaz.

Quæ pau-

ca expressa,

totius summa negotij est

Deum timebat nec hominem venerabatur. Vidua
samen compatitur desolate, & contra partem
defendit impugnantem: Est aliquis vita intem-
peranti, sed miserior, est quis in humanis sed pu-
dicus &c. Cum sit igitur Deus iustus; iustum
est, ut hos in electis minimos castiget defe-
ctus, ad otiosum vsque verbum, risum inordina-
tum, motumque carnis effrenem: qua cum
sint peccata leuiora, peccata quoque plectuntur
leuiori, quales omnes huius vitæ esse iudica-
mus. Iustum quoque est, & diuina congruum
conditio, ut & malis, quod faciunt bonum
compensetur: & sicut hoc minimè est, ac parti
mentis, sit quoque præmium peres igitur ac mi-
nimi momenti, sicut bona cuncta temporalia
æstimantur. Hoc insinuat Abraham: Recordari
quia recepsisti bona in vita tua, & Lazarus simili-
ter mala. Idecirco dixit: Recepsisti. Quod significat
recipere; non taliter qualiter, sed in cambium
ac compensationem.

bis, aut orbis saluationem prolatum, sit pecca-
tum Deo exosum: est enim hæc propositio uni-
uersalis: Perdet omnes, qui loquuntur mendacium. Ps. 5. 7.
Secundo: cædus cum Rege filio, totaque sancie-
rant ciuitates; cumque illi ex parte sua fœderis
expleissent conditiones, Simeon & Leui, quod
erat ex parte sua, perituri transgrediuntur: est
autem extra controuersiam graue ceteri pec-
catum, pactum inter partes firmatum in rebus
maioris momenti disscindere, idque perituum
reputatur. Tertio: quia ut Regem, Principem
totamque urbem ad technas compellerent, me-
dio vsi sunt Sacramento Circumcisionis à Deo
instituti: clamant autem omnes esse sacrilegi-
um, abuti Sacramento ab nostrorum passionum, mo-
tumque effrenum executionem, quod & à
patre Jacob ut maledictum reprobatur: Maledi-
ctus furor eorum: quia pertinax. Quarto: quia ad
hoc processere facinus, stragemque violentam
nulla nisi auctoritate, qua viri particulates non
pollent, ut propriis manibus de illatis sibi ini-
uriis expectant vltionem: & qui ea polere de-
bebat, nimirum pater Jacob huius cladis, & im-
ternecionis, ut inscius, ita fuit & involuntarius.
Illi vero si D. credimus Augustino, tam erant
adhuc adolescentes, quantum ex S. Scriptura
colligimus, ut Simeon vix vigesimum, & Leui
vndeagesimum annum expleverint. Quinto:
quia nedum manus in Regem & Principem
extenderunt, de quibus conueni potuissent, ut
pote huius raptus fororis Dinæ reis, sed & to-
tam deuastarunt ciuitatem, in qua nemini du-
bium est, multos fuisse huius criminis & igna-
ros & innocentes. Tandem illo facinore sacrile-
go mortis discrimini manifesto exposuerunt,
patris sui, fratrumque vitam donus ac fami-
liæ nomen, ut illis postmodum grauitè pater
exprobrat, Cavendū enim illis erat ne cū ipsi in
illā aduenissent prouinciam alienigenæ, vicinæ
ciuitates tantū criminis acerbitate commota:
arma fumerent, bellum illis inferrent, omnes
gladio cadente obtuncarent, ut de facto cona-
bantur. Vnde illos Jacob redarguit, factum ut
iniustum reprehendit, quinimo moritundus in
extremo illo spiritu, eisdem ut homicidis verbis
hisce grauissimis maledicit: Simeon & Leui va-
sa iniquitatis bellantia, in consilium eorum non
veniat anima mea &c. Maledictus furor eorum,
quia pertinax, & indignatio quia dura. Cū igitur
hæc ita sint, qua ratione dicere potuit Iudith,
quod illis Deus gladiū tradiderit in tantis sce-
leris vltionem reddo, & in præmium omnē urbis
prædam, opesque concesserit diuidendas? Num
forte

Ex hac doctrina educitur verborum valde
difficilium expositio, quibus Iudith vsa est, dum
diuinum imploraret auxilium, ad facinus illud
generosum capitis Holofernis amputationem;
Sic oritur: Deus mei Simeon qui dedisti gladium
(Græci) in vltionem alienigenarum, qui violatores
exiterunt in coinquinatione sua, & deuastarunt
semur virginis in confusione, & didisti multos
eorum in prædam, & filias eorum in captiuitatem,
& omnem prædam in diuisionem seruis qui zela-
uerunt zelum tuum. Notam arbitror omnibus
historiam eius, quod fecerunt Simeon & Leui
fratres, filij magni illius Patriarchæ Jacob: Ut
enim eximen illud infandum intellexerunt,
commisum à Sichem filio Regis Hemor, in
patris Jacob iniuriam, & fororis Dinæ non tole-
randam confusione, strictis gladijs urbem in-
gressi, ipsam partemque eius trucidarunt, om-
nes ciues interemerunt, mulieres captiuas ab-
duxerunt, urbem totam ferro flammisque tradi-
derunt, multamque nimis sibi prædam diripue-
runt: Arreptis duo filij Jacob, Simeon & Leui,
fratres Dinæ gladijs, irgressi sunt urbem confiden-
ter, & interfeceruntque omnibus masculis Hemor & Si-
chem pariter necauerunt. Inter Doctores: qua-
ntur an hoc iuste fecerint, aut ut proditores, ac
homicidæ sint arguendi. Communis autem Do-
ctorum cum D. Them. est opinio: actum hunc
fuisse malum reprehensibilem, & coram Deo
dignum supplicio. Primò, quia Spiritus S. ipsos
ut reprehensibiles insinuat, & fraudulentos
redargit: Lectus sunt in dolo. Nemo dubitat (in-
quit D. Augustin.) quin mendacium licet ad vr-

forte peccata remunerat Deus, malaque laudat
 opera? Minime gentium. Fateor malum imo
 pessimum fuit hoc eorum facinus, tot titulis ac
 rationibus reprobatum; ac proinde Deo iniu-
 rum, dignum supplicio: hanc tamen habuit ra-
 tionem boni, quod ex zelo processerit tuenda
 castitati & actus Principis vicioscendi libidi-
 nosi, qui lascivia suæ ac libidini laxans freno,
 totus effusus in venerem, vi honestissimam rap-
 tuerat virginem, innocentem opprimerat, Deum
 grauius offenderat, patri ac fratribus iniurius.
 Hanc autem boni rationem in actu illo lau-
 dabilem noluit Deus esse non compensatam,
 cuius intuitu totius vrbs illis concessit opes
 diripiendas.

Quis ignorat (inquit D. Paul.) Deum diuide-
 re posse flammam ignis, secundum verbum
 psalmiste: *Vox Domini intercedentis flammam*
 ignis: Ignis flamma duo continet, quæ videntur
 inseparabilia calorem & lucem. Cum autem
 hæc ita sibi copulentur, nouit nihilominus
 Deus vnum ab altero separare. Quia ad defen-
 sionem, leuamem ac præmium fortitudinis suo-
 rum seruum in Babylonia, quos impius rex
 fornaci iniecerat ardentissima, cuius flamma
 ad quadraginta nouem cubitos sursum fereba-
 tur, calorem à luce intercedendo, hoc egit, vt
 flamma illos nec in capillo capitis læderet; lu-
 ce tamen in fornace fulgerent meridiana; vt
 ipse rex, qui eos fornaci damnauerat iniicien-
 dos, & spectator aderat miraculo, eisdem ala-
 cres, Deo laudes cerneret concinentes, eisque
 comitem Angelum formâ pulcherrimum; ad
 supplicium vero malorum suorumque penam
 inimicorum, à flammis gehennæ, lucem resci-
 dit, & ardorem relinquit efficacissimum, quo dum
 maledicti comburentur, tenebris nihilominus
 concludentur sempiternis, quas Christus vocat
Tenebras exteriores.

Dicamus ergo Deum adeo iustitiæ rectique
 tenacem, quod si bonum aliquod operibus ma-
 lis intercurrat, licet opera vt mala, absolute cõ-
 demnentur, illaque vt mala sit puniendus, non
 velletamen vt illud quod habent quantumlibet
 parum boni suo præmio careat non compensa-
 tum. Hac de causa concessit regi Babyloniæ vi-
 ctorias, quia in ouibus tam diuina fuerat obse-
 cutus voluntati sic namque testatur Deus vati
 suo Ezechiel. *Fili hominis, Nabuchodonosor ser-
 uisti mihi &c.* Quocirca spolia retribuit, quos
 debellabat inimicorum: de quo D. Thom. Quin-
 imo ob eandem rationem (teste D. August.) tan-
 tum ipsis Romanis indulisit imperiâ, ob virtutes

Ezec. 19.
 18.
 2. 2. 9. 114
 ar.
 Lib. 5. de
 civ. 6. 15.

scilicet quâdam morales, licet imperfectas, æquæ
 boni communs, studium Reipublicæ, punitio-
 nem libidinis, honorem iustitiæ, virtutis & hon-
 orem iustitiæ, bonorum temporalium contem-
 ptum, virtutis & honoris gratiâ. Proinde dum
 malus quispiam moritur, nullum ei debet
 præmium: iam enim hic Deus bona opera com-
 pensauit, & illud Christi Domini veterum im-
 pletur, *Receperunt mercedem suam.* Solum his su-
 perest supplicium peccatorum. Nec aliter ele-
 ctis suis aduersa laboresque permittit euenire, q-
 in leuem suarum culparum purgationem patet
 in Iacob. Rei veritas, quem tantis permisit in
 Ioseph filio procelis agitari, vt prolequatur
 D. Augustin. Similiter & Dauidem tanta for-
 rum strage contritari, ob vel viciniam suspensio-
 cogitationem, ac aliis aliis finit atten- tribula-
 tionibus in suorum supplicium penamque ven-
 nialium peccatorum vt cum hic pro illis satis-
 fecerint, hora mortis approximante nihil ha-
 beant quod ulterius pauentur, ac tantummodo
 illos speranda maneat donorum suorum ope-
 rum gloria sempiterna. Hoc indicat epulose.
 Si quid operatus es boni: *Recepisti bona in vita
 tua.* Proinde non est quod in altera vita quid
 boni spes obtinendum ne quidem aquæ gut-
 tam. *Lazarus similiter mala.* Si Lazarus impet-
 fectionibus laborauit, in eorum penam infir-
 mitatibus laborauit: *Mala Lazari purgauit ignis
 inopia.* & bona diuinitus remunerans felicitate
 euentis vite. Sic D. Gregorius.

Hæc supposita sententiâ infert D. Gregor.
 illam propositionem: *Ista sententia pauore potius
 indiget, quem expositione: nam si qui estis, qui in
 hoc mundo exteriori boni aliquid accepistis, ipsum,
 vt ita dicam, bonum exteriori perimiscere debe-
 tis, ne vobis quorundam vestrorum actuum recom-
 pensatione sit datum.* His suffragatur D. Chry-
 sostom. *Vbi videris improbam vitam agentem, nec d. d. d.
 quidquam acerbi hic patientem, ne putaueris illum huius
 beatum, sed dest. potius ac deplora, velut illi om. Lau-
 nia tristia perpefforum, quemadmodum diues fecit. Tom. 1.
 Rursus ubique videris virum suum sum, &
 eundem innumeris affligi molestijs, beatum existima. Illi
 vt qui hic omnia sua peccata diluerit, & illic Exco-
 multam habent paratam mercedem. Hoc Christus plura
 multoties voluit, vt intelligeremus, estque hoc in
 afflitis solamen, ac illis quibus cuncta pro vo-
 tis succedunt, reticula mentum. Mirum refero
 casum de quodam Anahorita, ac solitudinis
 Nicopoleos cultore, hic vitæ meritis cortusa-
 bat, quem describit D. Athanasius Synaita. Spe-
 lunæ latebat hic sanctus monachus abscondi-
 tus.*

D. Greg.
 H. 4. 11.
 Enop.
 D. Chry-
 D. d. d.
 Tom. 1.
 H. 4. 11.
 H. 4. 11.
 H. 4. 11.

nos quã nunquam egrediebatur, iugi instabat orationi, penitentia operibus carnem mactabat, cui & erat discipulus, qui ei vitã necessã deferebat. Cum hoc die quodã vrbẽ esset ingressus victum pauperimum patri suo quaesiturus, casu occurrit pompe funebri diuitis cuiusdam solemi iustitiã, ei ius cadaver multa turba comitabatur, & chorus cantorum festiuissimus, aderat & Episcopus, magnus ardeat facium numerus, plurimã pullo squalidi amictu procedebant. Cibum emit victumque magistro suo congruum, sed ad speluncam reuertens, offendit illum ab Hyena interemptum, cuius ipsa corpus venoabat quate ad terram se collidit, ingenscit. Deum obsecratur, quid hoc rei Domine Deus? Hinc auaro diuiti, qui suis tantum conueniendis augendisque studebat opibus, tui proflis immemor, talis exitus, in seculo, in domo, talis honor sepultura, pompa tanta: hinc verò, qui ad nihil aliud intendebat, quam ut tibi fidele præstaret obsequium, ei tandem mortem insignis deplorandã, cuiusque formidandã, cuius, bestiarum viscera sunt triste sepulchrum? At subito visione intrinse Angeli non mœrea, si? hunc esse noveris diuinã ordinem iustitiã modumque agendi rectissimum: quã non permittit vel minimum opus bonum suo fraudari præmio, sicut nec leuissimum peccatum dimitti impunitum. Ne dubites, de quibusdam hic diues hominis operibus numero licet paucis commendatur: at quia eo quod esset peccator, ex illis nullam coram Deo merebatur mercedem in altera vita illa Deus in hac vita compensat ut probat effectus: opibus cumulauit, honoribus extulit, prospens benedixit, morte ac sepultura tam honorifica, ut vidisti decorauit. Tuus autem Magister, licet sanctus quibusdam tamen quotidianis defectibus sordebat qui pœna erant eluendi temporali. Hanc illi modo Deus infixit in hac vita, cui hoc solum superest, ut tantorum bonorum operum in altera mercedem recipiat superfluentem. Cauete, timete, charissimi, quando cuncta vobis succedunt prospera, filij abaz galluã, ne hæc vobis sint in bonorum operum, quã pauca fecistis, iustam retributionem, ac vobis quando ad alteram migraveritis vitam, illud obiciatur: *Recepisti bona in vita tua.*

Etã sibi ex animi successissã sententia, in opibus, muliere, prole, negotijs. Exhortuit Diuus NATAL. Ambrosius, sibi que præcipit Sacellanis. Hinc *In Gost.* Euro ci ius fugiamus, illum deseramus, cui *Sant. 1. 1. 1.* Deus paratã ut dicitur pecunia cuncta, perferat. *c. 16.* vit opera meritorem; hoc Dei contra illum *IV.* vindictã suspicor & auguror iudicium; cuius Ex m-peccata in alteram feruat vitam puniendã. *Do-plum.* mo discedit, vix pedem extulerat, & ecce hians terra domum, dominumque deglutiuit. Quod autem maximẽ me rapit, hoc esse cenfeo quod tam certa sit hæc doctrina Deique per omnia conformis prouidentia, ut ipsi tã cognouerint *Lib. 1.* infideles. Ex Herodoto constat de Anasi Rege *V.* Ægypti, qui foedus societatis cum rege Polycrate Samiorum tyranno pepigera, dextraque dederat amicitia. Regi Polycrati cuncta Dijs honoribusque plaudentibus eueiebant: Diuitiã in ædes desuebant, vires & regna in sinum decidebant & dignitates sibi inimicem occurrerant. Litteras aliquando illi misit amico suo Rex Anasis. Attende Polycrates: mihi prospere, lætaque cui cta, quibus affluis, minime per placere proinde, ne niteris, quod de istis non tibi congratulor, at hoc tibi significatũ velim quod Dees in te esse augures irritatos, qui modò conuertes, pœnas referant in tempus tibi minus expectatum. Ut se notat Polycrates faustis natum auibus, in suã fortis felicissimã probam hoc agit, summi pretij smaragdum mari demergit; hic illi namque lapis erat pretiosissimus: huius iacturam plangebat amarus: clauso septiduo, piscator rei suo cogit, pœnam maximum, quem exenterans in ore pisci inuenit Regis smaragdum, quem sico detulit, & de inspectato rei eventu ac recuperato smaragdo Regi congratulatur. Nuntium de his curiose misit Regi Anasi. Casum prudens perpendit Rex atque vaticinans se i nequit, ut fausta vir ille hinc morte discedat, & Diuitias eius inultas esse sicut ty annides; cum autem nunc illum feuerius non plestant, extra dubium est, pœnas omnes suspendunt, ut ijs illum obruat cumularim; Respondit itaq; Polycrati, se illius amicitia nolle federari, cui tam omnia ad votũ succederent: infortunia enim calamitatesque illum manere maximẽ deplorandas: hoc vates prædixit: paulo post enim miserẽ ab Oeete Persa, Cyri præfecto trucidatur. En quam sapienter discurat gentis qui sicut non sicut ita nec credebat futura vitã aut præmia iustis aut supplicia peccatoribus impetenda. Vanam tu talia loquereris: O qui vestri deberent esse discipulus?

19 Sed & hoc domesticẽ notum, quod de Diuo *181.* Ambrosio plures scribunt Auctores, hunc vir probẽ, an maliert, improbẽ ditatus exepet: hospito in loco To: cana, plura variaque Dei referens sibi à Deo collata beneficia, cuius *Hieron. Bap. de Lanuzã Tom. 11.*

¶ 54

Illos ex Abrahamo intellige; audi illum cum Lazaro colloquentem: *Recordare, quia recepisti bona in vita tua; Nec hoc praetercas: Et Lazare ut similiter mala.* Aduerbiū illud: *Similiter*, significat, non tu maiori recipias bona voluptate, quā Lazarus mala; tam ipse suā gaudebat lepā, quā tu purpura, ille quippe bonus est pauper, qui tanto gaudio de Dei manu suscipit aduersitates, ac paupertatem, quanto mundus prospera & diuitias. Vnde nihil tibi ultra sperandum: *Recepisti bona.* O diuites, o seculi potentes, in quorum aedibus non nisi gratulationes audiuntur, omnia dextro sunt Deo, in ma rimonijs, opibus, prole, dignitatibus, officijs: caute, ne illud in vobis verificetur: *Recepisti bona in vita tua*, & sit à Deo hinc vobis iusta bonorum operum retributio. O pauperes, satagite tota mentis alacritate recipere tribulationes, recogitate hanc esse Dei voluntatem vt illis in hac vita, pro leui simis luatis defectibus: & quibuscumque vobis occurrentibus, hoc vnum cum David audiat: *Cogitabo pro peccato meo.* Loquatur D. Hieronym. *O felix & omni dignus beatitudine, cui in vnicuique paradisi dicitur: Recepisti mala in vita tua, nunc autem hic letare.* Eia agite, Christiani, nec vobis hoc excidat de memoria, duos nec esse, nec esse posse paradisos, hic & illic, Augustinum audite eum Deo colloquentem: *Qui hic consistunt indigni tua consolatione habentur, sed qui hic cruciantur, a te consistuntur & qui participant passionibus, participam & consolationibus, non enim potest in vtroque seculo consolari, neque potest quis hic & in futurum gaudere, sed vnum necesse est, vt perdat, qui alterum voluerit possidere.* Vide quid elegeris, quod si cum diuie hic volueris paradisi, illic cum ipso supplicia patieris sempiterna. Si hic cum Lazaro sustines tribulationes, & in Dei gratiam tuam meritis carum, illic cum ipso caelesti perfrue re paradiso. Eia igitur Epylone, non est quod petas, nec aquae potestules guttam, cum nec panis micam etrogaueris à Lazaro, nihil est sperandum, quia *Chaos magnum firmatum est inter nos & vos*: nec modo patet hinc illuc, aut illac huc, liber transitus.

¶ f. 37. 19.
D. HIER.
Ep. 34. ad
Iulianum
Tom. 1.

D. AVO.
Lib. 1. fol.
109. c. 22.
Tom. 9.

Notes illud *Firmatum*, Qui in caelestis gloria gaudet diuinā, iam securus est, quod tunc de nunquam egredietur: *Qui vicerit, factam eum erunt luminam in templo Dei mei, & foras non egredietur amplius.* Ille qui diu addictus flammis cruciatur, nouerit, quod *Clauis est ianuā*: Sicut olim Arca Noe concluderetur illis qui diluuium mergetantur: *Inclusit eum Dominus de foris.* Seco cogitas de remedio.

Hanc D. Augustinus expendit historiam, & totus amirabilis ad diuites conuersus, sic eos alloquitur: *Quare miseri diuites non expauescitis, qui terrenas diuitias concupiscitis, & caelestes in sauros perdere non curatis? Qui talis, exemplum à Salvatore posticum non timet, bene curatus est. Eandē considera: D. Greg. & hic eius vobis appono epilogum: *Hoc nos de ipsa re gestis consideratione dixisse sufficiat, sed vos fratres, & requirit Lazari, & in panam diuini cognoscentes, solerter agite, culparum uestrarum intercessores quare, arguo aduocatus vobis in die iudicij pauperes procursate. Multi enim nunc Lazaros habetis, ante ianuā uestrā iacent, atque ipsi indigent quos vobis iam satiatis quotidie mica de mensa cadunt; quotidie Lazaros, si quarimus, inuenimus. Ecce importunè se pauperes offerunt, rogant nos qui tunc pro nobis intercessores venient esse. Nolite ergo misericordia tempora perdere, nolite accepta remedia dissimulare.* Cedit D. Chrysostomus, fore penitente quique siue diuites ille siue pauper fuerit, hanc habere depictam historiam, ac in parte domus publica appensam, vt eius semper oculis posset obuius. Hanc parabolum inscribite, diuites pariter & pauperes, diuites quidem in parietibus animi uestrorum, si quamuis deleta fuerit oborta obliuione, illius remio ab initio reminiscens: Magis autem pauperes, coram oculis uestra mentis hanc describite, sumperque circumferite, & erit vobis documentum materiaeque totius philosophiae. Nam si hanc ingreter inscriptam animo, sensarius neque inuictus, & laeta poterunt nos inflare, neque tristitia deiecit, profuerit. Eia diuites date elemosinas. Eia pauperes exhibete patientiam: quibus cuncti in hoc mundo per gratiam reparerunt, & in futuro per gloriam. Amen.*

SVM.